

Slovenská republika 4. mája 2004 prostredníctvom ministerstva zahraničných vecí ratifikovala v New Yorku Rámcový dohovor OSN o kontrole tabaku (ďalej len dohovor). Slovenská republika ako druhá krajina EÚ ratifikovala dohovor, čím sa zaradila medzi štáty, ktoré chcú presadzovať silnú politiku kontroly tabaku.

Chronológia prijímania:

Vláda Slovenskej republiky súhlasila s uzavretím Rámcového dohovoru o kontrole tabaku 24. septembra 2003 uznesením č. 896.

Národná rada Slovenskej republiky 4. decembra 2004 uznesením č. 667 súhlasila s uzavretím Rámcového dohovoru o kontrole tabaku.

Do dnešného dňa dohovor podpísalo 128 štátov, ale ratifikovalo ho len 22 štátov sveta. Členenie dohovoru:

PREAMBULA

ČASŤ I: ÚVOD

ČASŤ II: CIEĽ, HLAVNÉ ZÁSADY A VŠEOBECNÉ POVINNOSTI

ČASŤ III: OPATRENIA TÝKAJÚCE SA OBMEDZENIA DOPYTU PO TABAKU

ČASŤ IV: OPATRENIA VO VZŤAHU K OBMEDZENIU PONUKY TABAKU

ČASŤ V: OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

ČASŤ VI: OTÁZKY, KTORÉ SA TÝKAJÚ ZODPOVEDNOSTI

ČASŤ VII: VEDECKO-TECHNICKÁ SPOLUPRÁCA A OZNAMOVANIE

INFORMÁCIÍ

ČASŤ VIII: INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE A FINANČNÉ ZDROJE

ČASŤ IX: RIEŠENIE SPOROV

ČASŤ X: VÝVOJ DOHOVORU

ČASŤ XI: ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Dohovor nadobudne platnosť deväťdesiat dní po dátume uloženia štyridsiatej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení, oficiálnom potvrdení a prístupe u depozitára. Vo vzťahu ku každému štátu, ktorý ratifikuje, prijme alebo schváli dohovor po nadobudnutí jeho platnosti nadobudne dohovor platnosť deväťdesiat dní po dátume uloženia jeho ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe. Depozitárom tohto dohovoru a jeho zmien a protokolov bude generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

S cieľom lepšej ochrany ľudského zdravia podnecuje dohovor jednotlivé strany, aby implementovali opatrenia, ktoré požaduje tento dohovor a jeho protokoly.

Dohovor síce nemá priamy dopad na štátny rozpočet, ale bude si vyžadovať implementáciu daňovej, prípadne cenovej politiky vo vzťahu k tabakovým výrobkom a vytvorenie širokej škály stratégií zameraných predovšetkým na zníženie ponuky a dopytu po tabakových výrobkoch s cieľom zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva. Dohovor taktiež nebude mať negatívny environmentálny vplyv a vplyv na zamestnanosť.

Dohovor má charakter medzinárodnej zmluvy prezidentského charakteru podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy SR, ide o zmluvu na ktorej vykonanie je potrebný zákon. Nakoľko neukladá priamo povinnosti, ale zaväzuje zmluvné strany prijať príslušné opatrenia, či upraviť legislatívu, dohovor nie je prednostnou zmluvou.

Rámcový dohovor o kontrole tabaku

Preambula

Strany tohto dohovoru,

rozhodnuté uprednostniť svoje právo ochrany verejného zdravia,

uznávajúc, že šírenie tabakovej epidémie je globálny problém so závažnými dôsledkami pre verejné zdravie, ktoré si vyžaduje čo najširšiu medzinárodnú spoluprácu a účasť všetkých krajín na účinnej, primeranej a komplexnej medzinárodnej odozve,

odrážajúc obavy medzinárodného spoločenstva zo zničujúcich celosvetových dôsledkov spotreby tabaku a expozície tabakovému dymu na zdravie, hospodárstvo a životné prostredie,

s vážnymi obavami z celosvetového zvyšovania spotreby a výroby cigariet a iných tabakových výrobkov, najmä v rozvojových krajinách, ako aj zo záťaže, ktorá z toho vyplýva pre rodiny, chudobných a pre vnútroštátne zdravotnícke systémy,

uvedomujúc si, že vedecké dôkazy jednoznačne poukazujú na to, že spotreba tabaku a expozícia tabakovému dymu spôsobujú úmrtia, ochorenia a invaliditu a že medzi expozíciou fajčeniu a iným použitiam tabakových výrobkov a nástupom ochorení súvisiacich s tabakom existuje určitý časový interval,

uvedomujúc si tiež, že cigarety a niektoré iné výrobky obsahujúce tabak sú usposobené veľmi šikovne tak, aby vytvárali a udržiavali závislosť a že mnohé zložky, ktoré obsahujú a dym, ktorý produkujú, sú farmakologicky aktívne, toxické, mutagénne a karcinogénne, a že hlavné medzinárodné klasifikácie chorôb klasifikujú závislosť na tabaku ako samostatnú poruchu,

berúc na vedomie, že existujú jasné vedecké dôkazy, že prenatálna expozícia tabakovému dymu pôsobí negatívne na zdravie a na podmienky vývoja detí,

s intenzívnymi obavami z eskalácie fajčenia a iných foriem užívania tabaku deťmi a dospievajúcimi po celom svete, najmä fajčenia u čoraz mladších jedincov,

znepokojené nárastom fajčenia a iných foriem užívania tabaku ženami a mladými dievčatami po celom svete a majúce na pamäti potrebu plnej účasti žien na všetkých úrovniach tvorby a uplatňovania politiky, ako aj potrebu špecifickej stratégie na kontrolu tabaku s prihliadaním na špecifiká jednotlivých pohlaví,

s intenzívnymi obavami z rozmáhajúceho sa fajčenia a iných foriem užívania tabaku vlastným obyvateľstvom,

vážne znepokojenie z dopadu všetkých foriem reklamy, propagácie a sponzorstva, ktorého cieľom je podnecovanie používania tabakových výrobkov,

uvedomujúc si, že je potrebná aktívna spolupráca pri odstraňovaní všetkých foriem nelegálneho obchodovania s cigaretami a s inými tabakovými výrobkami, vrátane pašovania, ilegálnej výroby a falšovania,

berúc na vedomie, že kontrola tabaku na všetkých úrovniach, najmä v rozvojových krajinách a v krajinách s transformujúcou sa ekonomikou, si vyžaduje dostatočné finančné a technické zdroje, zodpovedajúce súčasným a plánovaným aktivitám v oblasti kontroly tabaku,

uvedomujúc si potrebu vypracovania vhodných mechanizmov na riešenie dlhodobých spoločenských a ekonomických dôsledkov úspešných stratégií na znižovanie dopytu po tabaku,

majúc na pamäti spoločenské a ekonomické ťažkosti, ktorým môžu čeliť programy kontroly tabaku v stredne- i dlhodobom horizonte v niektorých rozvojových krajinách a krajinách s transformujúcou sa ekonomikou, a uvedomujúc si ich potrebu technickej a finančnej pomoci v kontexte stratégií udržateľného rozvoja vypracovaných na vnútroštátnej úrovni,

vedomé si cennej práce, ktorá prebieha v mnohých krajinách pri kontrole tabaku, a pozitívne hodnotiac vedúcu úlohu Svetovej zdravotníckej organizácie, ako aj úsilie ostatných organizácií a orgánov systému Spojených národov a iných medzinárodných a regionálnych medzivládnych organizácií pri vypracovávaní opatrení v oblasti kontroly tabaku,

zdôrazňujúc špeciálny príspevok mimovládnych organizácií a ďalších členov občianskej spoločnosti nepridružených k tabakovému priemyslu, vrátane zdravotníckych organizácií, ženských, mládežníckych, environmentálnych a spotrebiteľských skupín, akademických a zdravotníckych inštitúcií, k úsiliu o kontrolu tabaku na vnútroštátnej i medzinárodnej úrovni, ako aj ústredný význam ich účasti na úsilí o kontrolu tabaku na vnútroštátnej i medzinárodnej úrovni,

uvedomujúc si potrebu bdlosti voči úsiliu tabakového priemyslu o podkopanie či zvrátenie snáh o kontrolu tabaku a potrebu byť informovaný o aktivitách tabakového priemyslu, ktoré majú negatívny dopad na úsilie o kontrolu tabaku,

s odvolaním sa na článok 12 medzinárodnej zmluvy o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach prijatej valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 16. decembra 1966, ktorá konštatuje, že je právom každého požívať najvyšší dosiahnuteľný štandard telesného a duševného zdravia,

s odvolaním sa na preambulu stanov Svetovej zdravotníckej organizácie, ktorá konštatuje, že užívanie najvyššie dosiahnuteľného štandardu zdravia je základným právom každej ľudskej bytosti bez rozdielu rasy, náboženstva, politického presvedčenia, ekonomických či sociálnych podmienok,

rozhodnuté podporovať opatrenia na kontrolu tabaku, vychádzajúce zo súčasných a relevantných vedeckých, technických a ekonomických úvah,

s odvolaním sa na dohovor o vylúčení všetkých foriem diskriminácie voči ženám, prijatý valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 18. decembra 1979, v ktorom sa hovorí, že štáty - zmluvné strany dohovoru - prijímú príslušné opatrenia na vylúčenie diskriminácie voči ženám v oblasti zdravotnej starostlivosti,

s odvolaním sa na to, že dohovor o právach dieťaťa, ktorý prijalo valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 20. novembra 1989, stanovuje, že štáty - zmluvné strany dohovoru - uznávajú právo dieťaťa na požívanie najvyššieho dosiahnuteľného štandardu zdravia,

sa dohodli takto:

ČASŤ I: ÚVOD

Článok 1

Používanie pojmov

Na účely tohto dohovoru:

- (a) "nezákonné obchodovanie" znamená akúkoľvek prax alebo správanie sa, ktoré zakazuje zákon, a ktoré sa vzťahuje na výrobu, zasielanie, príjem, držbu, distribúciu, predaj alebo nákup, vrátane akýchkoľvek praktík alebo správania sa, ktoré sú určené na uľahčenie takejto činnosti;
- (b) "regionálna organizácia hospodárskej integrácie" znamená organizáciu, ktorá sa skladá zo suverénnych štátov, a na ktorú príslušné členské štáty preniesli kompetencie v určitom rozsahu, vrátane právomoci prijímať rozhodnutia záväzné pre príslušné členské štáty vo vzťahu k takýmto veciam;[\[1\]](#)
- (c) "reklama a propagácia tabaku" znamená akúkoľvek formu komerčnej komunikácie, odporúčania alebo akcie s cieľom, účinkom alebo pravdepodobným účinkom propagovania tabakového výrobku alebo použitia tabaku, či už priamo alebo nepriamo;
- (d) "kontrola tabaku" znamená súhrn stratégií na zníženie ponuky, dopytu a škodlivosti, ktorých cieľom je zlepšiť zdravie obyvateľstva prostredníctvom vylúčenia alebo zníženia spotreby tabakových výrobkov a expozície tabakovému dymu;
- (e) "tabakový priemysel" znamená výrobcov tabaku, veľkoobchodníkov a dovozcov tabakových výrobkov;

(f) "tabakové výrobky" znamenajú výrobky, ktoré sú úplne alebo čiastočne vyrobené z listov tabaku ako suroviny, a ktoré sa vyrábajú na použitie na fajčenie, nasávanie, žuvanie alebo šnupanie;

(g) "sponzorstvo tabaku" znamená akúkoľvek formu príspevku k akémukoľvek podujatiu, činnosti alebo jednotlivcovi s cieľom, účinkom alebo pravdepodobným účinkom podpory užívania tabaku alebo tabakových výrobkov, či už priamo alebo nepriamo.

Článok 2

Vzťah medzi týmto dohovorom a inými dohodami a právnymi nástrojmi

1. S cieľom lepšie ochraňovať ľudské zdravie podnecujeme strany dohovoru, aby uskutočňovali opatrenia presahujúce tie, ktoré požaduje tento dohovor a jeho protokoly; nič, čo je uvedené v týchto nástrojoch nebráni stranám ukladať prísnejšie požiadavky v súlade s ich ustanoveniami a v súlade s medzinárodným právom.

2. Ustanovenia dohovoru a jeho protokolov sa nijakým spôsobom nedotýkajú práva strán uzatvárať dvojstranné alebo mnohostranné dohody, vrátane regionálnych alebo subregionálnych dohôd, o otázkach, ktoré sú relevantné alebo doplnkové k dohovoru a jeho protokolom, za predpokladu, že takéto dohody sú v súlade s ich záväzkami vyplývajúcimi z dohovoru a jeho protokolov. Dotknuté strany oznámia uzatvorenie takýchto dohôd konferencii strán prostredníctvom sekretariátu.

ČASŤ II: CIEĽ, HLAVNÉ ZÁSADY A VŠEOBECNÉ POVINNOSTI

Článok 3

Cieľ

Cieľom tohto dohovoru a jeho protokolov je ochrana súčasných a budúcich generácií pred zničujúcimi zdravotnými, spoločenskými, environmentálnymi a hospodárskymi dôsledkami spotreby tabaku a expozície tabakovému dymu prostredníctvom rámca pre opatrenia na kontrolu tabaku, ktoré budú uplatňovať strany na vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni s cieľom priebežného a podstatného obmedzovania prevládania užívania tabaku a expozície tabakovému dymu.

Článok 4

Hlavné zásady

Na dosiahnutie cieľa tohto dohovoru a jeho protokolov a na uplatňovanie jeho obsahu sú strany vedené, okrem iného, týmito zásadami:

1. Každá osoba by mala byť informovaná o zdravotných dôsledkoch, návykovom charaktere a smrteľnom ohrození, ktoré predstavuje spotreba tabaku a expozícia tabakovému dymu;

mali by sa zväžiť účinné legislatívne, výkonné, správne a iné opatrenia na príslušnej vládnej úrovni na ochranu všetkých osôb pred expozíciou tabakovému dymu.

2. Potrebný je silný politický záväzok na vypracovanie a podporu komplexných viacodvetvových opatrení a koordinovaných odoziev na vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, ktoré zohľadnia:

- (a) potrebu prijať opatrenia na ochranu všetkých osôb pred expozíciou tabakovému dymu;
- (b) potrebu prijať opatrenia na zabránenie vzniku, na podporu a propagáciu zastavenia a zníženia spotreby tabakových výrobkov v akejkoľvek forme;
- (c) potrebu prijať opatrenia na podporu účasti domáceho obyvateľstva a spoločností pri vypracovaní, realizácii a hodnotení programov kontroly tabaku, ktoré sú spoločensky a kultúrne vhodné pre ich potreby a perspektívy;
- (d) potrebu prijať opatrenia vo vzťahu k špecifickým rizikám týkajúcim sa pohlavia pri vypracovaní stratégií kontroly tabaku.

3. Významnou súčasťou dohovoru je medzinárodná spolupráca, najmä prenos technológií, vedomostí a finančná pomoc, ako aj poskytnutie príslušnej expertízy na zriadenie a realizáciu účinných programov kontroly tabaku, berúc do úvahy miestnu kultúru, ako aj spoločenské, ekonomické a právne faktory.

4. Podstatné sú komplexné viacodvetvové opatrenia a odozvy na obmedzenie spotreby všetkých tabakových výrobkov na vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, aby sa predchádzalo výskytu ochorení, vzniku predčasnej invalidity a úmrtnosti v dôsledku spotreby tabaku a expozície tabakovému dymu, v súlade so zásadami verejného zdravotníctva.

5. Významnou súčasťou komplexnej kontroly tabaku sú otázky týkajúce sa zodpovednosti tak, ako to určili strany tohto dohovoru vo svojej súdnej právomoci.

6. Je potrebné uvedomiť si a zaoberať sa významom technickej a finančnej pomoci hospodárskej transformácii pestovateľov tabaku a pracovníkov, živobytia ktorých sa programy kontroly tabaku vážne dotýkajú v rozvojových krajinách, ako aj v krajinách s transformujúcou sa ekonomikou, a to v kontexte stratégií udržateľného rozvoja vypracovaných na vnútroštátnej úrovni.

7. Pri dosahovaní cieľov dohovoru a jeho protokolov je bezpodmienečne potrebná účasť občianskej spoločnosti.

Článok 5

Všeobecné povinnosti

1. Každá strana vypracuje, realizuje, periodicky aktualizuje a reviduje komplexné viacodvetvové vnútroštátne stratégie, plány a programy kontroly tabaku v súlade s týmto dohovorom a protokolom, ktorých zmluvnou stranou je.
2. S týmto cieľom každá strana podľa svojich možností:
 - (a) zriadi alebo posilní a financuje vnútroštátny koordinačný mechanizmus alebo ohniská kontroly tabaku;
 - (b) prijme a uplatňuje účinné právne, výkonné, správne, resp. iné opatrenia a prípadne spolupracuje s ostatnými stranami pri vypracovaní vhodnej politiky prevencie a obmedzenia spotreby tabaku, závislosti od nikotínu a expozície tabakovému dymu.
3. Pri vytyčovaní a uplatňovaní svojej zdravotníckej politiky vo vzťahu ku kontrole tabaku strany konajú tak, aby chránili túto politiku pred komerčnými a inými špeciálnymi záujmami tabakového priemyslu v súlade s vnútroštátnym právom.
4. Strany spolupracujú pri formulovaní navrhovaných opatrení, postupov a smerníc na uplatňovanie dohovoru a protokolov, ktorých sú zmluvnou stranou.
5. Strany spolupracujú s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi medzivládnyimi organizáciami a inými orgánmi na dosiahnutí cieľov dohovoru a jeho protokolov, ktorých zmluvnými stranami sú.
6. V rámci prostriedkov a zdrojov, ktoré majú k dispozícii, strany spolupracujú na získavaní finančných zdrojov na účinné uplatňovanie dohovoru prostredníctvom dvojstranných a mnohostranných mechanizmov financovania.

ČASŤ III: OPATRENIA TÝKAJÚCE SA OBMEDZENIA DOPYTU PO TABAKU

Článok 6

Cenové a daňové opatrenia na obmedzenie dopytu po tabaku

1. Strany uznávajú, že cenové a daňové opatrenia sú efektívnym a dôležitým prostriedkom znižovania spotreby tabaku zo strany rôznych segmentov obyvateľstva, najmä mladých ľudí.
2. Bez toho, aby bolo dotknuté suverénne právo strán vytvárať a určovať vlastnú politiku zdaňovania, každá strana by mala zohľadniť svoje vnútroštátne zdravotnícke ciele týkajúce sa kontroly tabaku a prijať alebo udržiavať primerané opatrenia, napr.:

(a) uplatňovanie daňovej politiky a prípadne cenovej politiky vo vzťahu k tabakovým výrobkom tak, aby prispievali k zdravotníckym cieľom zameraným na obmedzenie spotreby tabaku;

(b) zákaz či obmedzenie predaja a/alebo dovozu tabakových výrobkov oslobodených od dane a cla cestujúcimi v medzinárodnom styku, pričom suverénne práva strán na určenie vlastnej daňovej politiky tým zostanú nedotknuté.

3. V súlade s článkom 21 strany oznamujú v periodických hláseniach konferencii strán sadzby dane z tabakových výrobkov a trendy spotreby tabaku.

Článok 7

Necenové opatrenia na obmedzenie dopytu po tabaku

Strany uznávajú, že komplexné necenové opatrenia sú účinným a významným prostriedkom znižovania spotreby tabaku. Strany prijímajú a uplatňujú účinné právne, výkonné, správne a iné opatrenia potrebné na uplatňovanie svojich povinností vyplývajúcich z článkov 8 až 13 a príslušne spolupracujú navzájom priamo alebo prostredníctvom príslušných medzinárodných orgánov s cieľom ich uplatňovania. Konferencia strán navrhne príslušné smernice na uplatňovanie ustanovení týchto článkov.

Článok 8

Ochrana pred expozíciou tabakovému dymu

1. Strany uznávajú, že vedecké dôkazy jednoznačne preukázali, že expozícia tabakovému dymu spôsobuje úmrtia, ochorenia a invaliditu.

2. Každá strana prijme a uplatňuje efektívne právne, výkonné, správne resp. iné opatrenia v oblasti existujúceho vnútroštátneho zákonodarstva podľa vnútroštátneho práva a aktívne podporí prijímanie a uplatňovanie takýchto opatrení na iných úrovniach svojich právomocí, ktoré zabezpečia ochranu pred expozíciou tabakovému dymu na pracoviskách vo vnútornom prostredí, vo verejnej doprave, verejných vnútorných priestranstvách a prípadne v ďalších verejných miestach.

Článok 9

Regulovanie obsahu tabakových výrobkov

Po prerokovaní s príslušnými medzinárodnými orgánmi navrhne konferencia strán smernice pre skúšanie a meranie obsahu a emisií z tabakových výrobkov a pre reguláciu tohto obsahu a emisií. Pokiaľ to schvália príslušné vnútroštátne orgány, každá strana prijme a bude uplatňovať účinné zákonodarné, výkonné a administratívne alebo iné opatrenia na takéto skúšanie a meranie a pre túto reguláciu.

Článok 10

Regulácia zverejňovania informácií vo vzťahu k tabakovým výrobkom

V súlade so svojím vnútroštátnym právom každá strana prijme a uplatňuje účinné právne, výkonné, správne a iné opatrenia, vyžadujúce od výrobcov a dovozcov tabakových výrobkov oznamovať vládny orgánom informácie o obsahu a emisiách tabakových výrobkov.

Každá strana prijme a bude uplatňovať účinné opatrenia na zverejňovanie informácií o toxických zložkách tabakových výrobkov a emisiách, ktoré môžu tvoriť.

Článok 11

Balenie a označovanie tabakových výrobkov

1. V lehote troch rokov po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru každá strana prijme a bude v súlade so svojím vnútroštátnym právom uplatňovať účinné opatrenia na zabezpečenie toho, aby:

(a) balenie a označovanie tabakových výrobkov nepropagovalo tabakový výrobok žiadnym spôsobom, ktorý je lživý, zavádzajúci, klamlivý alebo ktorý by pravdepodobne mohol vytvárať mylný dojem o jeho charakteristike, účinkoch na zdravie, nebezpečenstvách, či emisiách, vrátane akýchkoľvek pojmov, deskriptorov, ochranných známk, obrazových alebo iných značiek, ktoré priamo či nepriamo vytvárajú falošný dojem, že konkrétny tabakový výrobok je menej škodlivý ako iné tabakové výrobky. Patria sem pojmy ako "s nízkym obsahom dechtu", "ľahké", "ultraľahké" či "jemné";

(b) každé jednotkové balenie tabakových výrobkov a každý vonkajší obal a označenie takýchto výrobkov malo zdravotné varovanie, ktoré popisuje škodlivé účinky používania tabaku, pričom je možné uviesť aj iné vhodné oznamy. Toto varovanie a oznamy:

- (i) schváli príslušný vnútroštátny orgán,
- (ii) sa obmieňajú,
- (iii) sú veľké, zreteľné, viditeľné a čitateľné,
- (iv) plochou nápisu predstavujú 50 % a viac plochy vonkajšieho balenia tabakových výrobkov ale nie menej ako 30 % plochy vonkajšieho balenia tabakových výrobkov
- (v) môžu mať podobu obrázkov alebo piktogramov alebo ich môžu obsahovať.

2. Okrem varovaní uvedených v odseku 1 písmeno b) tohto článku každé jednotkové balenie tabakových výrobkov, vonkajší obal a označenie takýchto výrobkov obsahuje informácie o príslušných zložkách a emisiách tabakových výrobkov podľa toho, čo stanovujú vnútroštátne orgány.

3. Všetky strany budú požadovať, aby varovanie a ostatné textové informácie uvedené v odseku 1 písmeno b) a odseku 2 tohto článku boli uvedené na každom jednotkovom balení a obale tabakových výrobkov a všetkých vonkajších obaloch a označeniach takýchto výrobkov v úradnom jazyku alebo úradných jazykoch.

4. Na účely tohto článku sa pojem "vonkajší obal a označenie" vo vzťahu k tabakovým výrobkom vzťahuje na všetky obaly a označenia, ktoré sa používajú v maloobchode.

Článok 12

Vzdelávanie, komunikácia, výcvik a verejná mienka

Všetky strany budú podporovať a posilňovať verejnú mienku v otázkach kontroly tabaku s využitím všetkých vhodných dostupných komunikačných nástrojov. S týmto cieľom všetky strany prijímú a budú uplatňovať účinné právne, exekutívne, správne alebo iné opatrenia na podporu:

- (a) širokého prístupu k účinným a komplexným vzdelávacím programom a programom rozvíjajúcim informovanosť verejnosti o zdravotných rizikách, vrátane rizík vzniku závislosti v dôsledku spotreby tabaku a vystaveniu tabakovému dymu;
- (b) informovanosti verejnosti o zdravotných rizikách pri spotrebe tabaku a vystavení tabakovému dymu a výhodách zanechania používania tabaku a životného štýlu bez tabaku, ako je to uvedené v článku 14.2;
- (c) v súlade s vnútroštátnym právom prístupu verejnosti k širokej škále informácií o tabakovom priemysle príslušne, ktoré sú v súlade s cieľom tohto dohovoru;
- (d) účinného a vhodného vzdelávania alebo programov na formovanie a rozvíjanie povedomia o obmedzení tabaku adresovaných osobám, ako sú zdravotníci pracovníci, pracovníci miestnych úradov a samospráv, sociálni pracovníci, pracovníci médií, pedagógovia, politickí predstavitelia, zástupcovia správnych orgánov a iné zainteresované osoby;
- (e) povedomia a účasti verejných a súkromných organizácií a mimovládnych organizácií, ktoré nemajú väzby na tabakový priemysel, pri vypracovaní a realizácii medziodvetvových programov a stratégií na reguláciu používania tabaku;
- (f) povedomia verejnosti a prístupu k informáciám týkajúcich sa poškodenia zdravia, ekonomických a environmentálnych dôsledkov výroby a spotreby tabaku.

Článok 13

Reklama na tabak, propagácia a sponzorstvo

1. Strany si uvedomujú, že komplexný zákaz reklamy, propagácie a sponzorstva by viedol k obmedzeniu spotreby tabakových výrobkov.
2. Každá strana v súlade so svojou ústavou alebo ústavnými zásadami vysloví komplexný zákaz akejkol'vek reklamy, propagácie a sponzorstva tabaku. S ohľadom na právne prostredie a technické prostriedky, ktoré má daná strana k dispozícii, to bude znamenať komplexný zákaz cezhraničnej reklamy, propagácie a sponzorstva z územia danej strany. V tomto smere v lehote piatich rokov od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru vo vzťahu k danej strane podnikne každá strana príslušné právne, výkonné, správne, resp. iné opatrenia a podá príslušné hlásenie v súlade s článkom 21.
3. Strana, ktorá nemôže vyhlásiť komplexný zákaz v dôsledku svojej ústavy alebo ústavných zásad, uplatní obmedzenia na akúkoľvek reklamu, propagáciu a sponzorstvo tabaku. Podľa právneho prostredia a technických prostriedkov, ktoré má daná strana k dispozícii, to bude znamenať obmedzenia alebo komplexný zákaz reklamy, propagácie a sponzorstva vychádzajúceho z územia danej krajiny s cezhraničnými účinkami. V tomto smere každá strana podnikne príslušné právne, výkonné, správne resp. iné opatrenia a v súlade s článkom 21 podá príslušné hlásenia.
4. V súlade so svojou ústavou alebo ústavnými zásadami, každá strana minimálne
 - (a) zakáže všetky formy reklamy, propagácie a sponzorstva tabaku, ktoré propagujú tabakový výrobok akýmkoľvek lživými, zavádzajúcimi alebo klamlivými prostriedkami alebo prostriedkami, o ktorých možno predpokladať, že vytvoria mylný dojem o jeho charakteristike, zdravotných účinkoch, ohrození alebo emisiách;
 - (b) bude požadovať, aby akúkoľvek reklamu tabaku a prípadne propagáciu a sponzorstvo sprevádzali zdravotné alebo iné vhodné varovania alebo informácie;
 - (c) obmedzí využívanie priamych a nepriamych stimulov, ktoré podnecujú verejnosť k nákupu tabakových výrobkov;
 - (d) ak nedôjde ku komplexnému zakazu bude požadovať, aby boli príslušné vládne orgány informované o nákladoch, ktoré tabakový priemysel vynaloží na zatiaľ nezakázanú reklamu, propagáciu a sponzorstvo. Tieto orgány môžu rozhodnúť, že tieto čísla sa zverejnia v súlade s vnútroštátnym právom, a dajú k dispozícii konferencii strán, v súlade s článkom 21;
 - (e) zabezpečí komplexný zákaz alebo, ak niektorá strana nemôže vyhlásiť komplexný zákaz v dôsledku svojej ústavy alebo ústavných zásad, obmedzí reklamu, propagáciu

a sponzorstvo tabaku v rozhlase, televízii, tlačných médiách a prípadne v iných médiách, napr. na internete, a to v lehote piatich rokov; a

(f) zakáže, alebo, v prípade, ak niektorá strana nemôže zakázať v dôsledku svojej ústavy alebo ústavných zásad, obmedzí sponzorstvo tabaku pri medzinárodných podujatiach, činnostiach, resp. pri účasti na nich.

5. Strany sa vyzývajú, aby uplatňovali opatrenia nad rozsah povinností stanovených v odseku 4.

6. Strany budú spolupracovať pri rozvoji technológií a iných prostriedkov, ktoré sú potrebné na uľahčenie vylúčenia cezhraničnej reklamy.

7. Strany, ktoré vyhlásili zákaz niektorých foriem reklamy, propagácie a sponzorstva tabaku, majú suverénne právo zakázať vstup takýchto foriem cezhraničnej reklamy, propagácie a sponzorstva tabaku na svoje územie a ukladať rovnaké pokuty ako tie, ktoré sa vzťahujú na domácu reklamu, propagáciu a sponzorstvo vychádzajúce z ich územia, v súlade s ich vnútroštátnym právom. Tento odsek nepredstavuje potvrdenie alebo schválenie žiadnej konkrétnej pokuty.

8. Strany zvažia vypracovanie protokolu, ktorý určí vhodné opatrenia vyžadujúce medzinárodnú spoluprácu na komplexnom zákaze cezhraničnej reklamy, propagácie a sponzorstva.

Článok 14

Opatrenia na obmedzenie dopytu týkajúce sa závislosti od tabaku a jeho zamedzenia

1. Všetky strany vypracujú a budú šíriť vhodné komplexné a integrované smernice založené na vedeckých dôkazoch a najlepších postupoch, ktoré zohľadnia vnútroštátne okolnosti a priority, podniknú účinné opatrenia na podporu zanechania používania tabaku a príslušnej liečby závislosti od tabaku.

2. S týmto cieľom jednotlivé strany vynaložia úsilie o

(a) navrhnutie a realizáciu účinných programov zameraných na podporu zanechania používania tabaku na miestach, ako sú vzdelávacie inštitúcie, zdravotnícke zariadenia, pracoviská a športové prostredie;

(b) zavedenie diagnózy a liečenia závislosti od tabaku a poradenských služieb k otázkam zanechania používania tabaku do vnútroštátnych zdravotníckych a vzdelávacích programov, plánov a stratégií, s účasťou zdravotníkov, pracovníkov miestnych úradov a samospráv a sociálnych pracovníkov;

(c) vytvorenie zdravotníckych zariadení a programov rehabilitačných centier pre diagnostiku, poradenstvo, prevenciu a liečenie závislosti od tabaku; a

(d) spoluprácu s ostatnými stranami v záujme uľahčenia prístupnosti a dostupnosti liečenia závislosti od tabaku vrátane farmaceutických výrobkov podľa článku 22. K takýmto výrobkom a ich zložkám možno podľa potreby zaradiť lieky, produkty používané na podávanie liekov a diagnostických prostriedkov.

ČASŤ IV: OPATRENIA VO VZŤAHU K OBMEDZENIU PONUKY TABAKU

Článok 15

Nezákonné obchodovanie s tabakovými výrobkami

1. Strany uznávajú, že vylúčenie všetkých foriem nezákonného obchodovania s tabakovými výrobkami, vrátane pašovania, nezákonnej výroby a falšovania, ako aj vypracovanie a uplatňovanie príslušných vnútroštátnych zákonov predstavujú popri subregionálnych, regionálnych a globálnych dohodách podstatnú zložku regulácie tabaku.

2. Všetky strany prijmú a budú uplatňovať účinné právne, výkonné, správne alebo iné opatrenia na označenie všetkých jednotkových balení a obalov tabakových výrobkov a všetkých vonkajších obalov takýchto výrobkov tak, aby to pomohlo stranám určiť pôvod tabakových výrobkov a aby - v súlade s vnútroštátnym právom a príslušnými dvojstrannými alebo mnohostrannými dohodami - pomohlo stranám určiť bod odklonu a monitorovať, dokumentovať a kontrolovať pohyb tabakových výrobkov a ich právny status. Okrem toho bude každá strana:

(a) vyžadovať, aby na jednotkovom balení a obaloch tabakových výrobkov určených na maloobchodný a veľkoobchodný predaj, ktoré sa predávajú na jej domácom trhu, bolo uvedené: "*Predaj povolený len v (uvedený názov krajiny, nižšia správna, regionálna alebo federálna jednotka)*" alebo iné účinné označenie, ktoré uvedie konečné miesto určenia alebo ktoré pomôže úradom zistiť, či sa výrobok smie zákonne predávať na domácom trhu; a

(b) zvažovať, ak je to vhodné, či zavedie režim praktického sledovania pohybu, ktorý by ďalej zabezpečil distribučný systém a pomohol pri vyšetrení nezákonného obchodovania.

3. Každá strana bude vyžadovať, aby informácie na obale, resp. označenie uvedené v odseku 2 tohto článku, bolo uvedené čitateľne, resp. aby bolo uvedené v úradnom jazyku (úradných jazykoch) danej krajiny.

4. Na vylúčenie nezákonného obchodovania s tabakovými výrobkami každá strana:

(a) monitoruje a zbiera údaje o cezhraničnom obchode s tabakovými výrobkami, vrátane nezákonného obchodovania a výmeny informácií medzi colnými, daňovými a prípadne inými orgánmi, a v súlade s vnútroštátnym právom a príslušnými platnými dvojstrannými alebo mnohostrannými dohodami;

(b) prijme alebo posilní zákonodarstvo s príslušnými pokutami a opravnými prostriedkami proti nezákonnému obchodovaniu s tabakovými výrobkami, vrátane falšovania a pašovania cigariet;

(c) podnikne príslušné kroky, aby sa ubezpečila, že všetko zabavené výrobné zariadenie, falšované a pašované cigariety a iné tabakové výrobky sú zničené, podľa možnosti s použitím metód šetrných k životnému prostrediu, resp. likvidácie v súlade s vnútroštátnym právom;

(d) prijme a uplatňuje opatrenia na monitorovanie, dokumentovanie a kontrolu skladovania a distribúcie tabakových výrobkov uchovávaných alebo zasielaných v rámci jej právomocí s pozastaveným clom alebo daňami; a

(e) prijme príslušné opatrenia, ak je to vhodné, na zabezpečenie zabavenia výnosov pochádzajúcich z nezákonného obchodovania s tabakovými výrobkami.

5. Informácie zozbierané podľa odseku 4 písmeno a) a 4 písmeno d) tohto článku poskytnú strany v súhrnnej forme konferencii strán vo svojich periodických správach podľa článku 21.

6. Strany v súlade so svojím vnútroštátnym právom podporujú spoluprácu medzi organizáciami jednotlivých štátov ako aj príslušnými regionálnymi a medzinárodnými medzivládskymi organizáciami, pokiaľ sa týka vyšetrovania, stíhania a konania s cieľom boja proti nezákonnému obchodovaniu s tabakovými výrobkami. Zvláštny dôraz sa kladie na spoluprácu na regionálnej a subregionálnej úrovni pri boji proti nezákonnému obchodovaniu s tabakovými výrobkami.

7. Všetky strany vynaložia úsilie na prijatie a uplatňovanie ďalších opatrení, vrátane prípadného udeľovania licencií na kontrolu a reguláciu výroby alebo distribúcie tabakových výrobkov, aby predišli nezákonnému obchodovaniu.

Článok 16

Predaj nepľnoletým osobám a nepľnoletými osobami

1. Všetky strany prijímú a uplatňujú účinné právne, výkonné a správne alebo iné opatrenia na príslušnej vládnej úrovni na zákaz predaja tabakových výrobkov osobám mladším, ako osemnásť rokov alebo mladším, ak je tak určený vek plnoletosti vnútroštátnym zákonom. Medzi takéto opatrenia patrí:

(a) požiadavka, aby všetci predajcovia tabakových výrobkov umiestnili v predajných priestoroch zreteľné a výrazné oznámenie zákazu predaja tabaku neplnoletým osobám a v prípade pochybností vhodným spôsobom požadovali od každého kupujúceho tabak preukázanie dosiahnutia plnoletosti;

(b) zákaz predaja tabakových výrobkov akýmkoľvek spôsobom, pri ktorom sú tieto výrobky priamo prístupné, napríklad z regálov obchodu;

(c) zákaz výroby a predaja sladkostí, občerstvenia, hračiek a iných predmetov vo forme tabakových výrobkov, ktoré vyvolávajú záujem neplnoletých osôb;

(d) zabezpečenie neprístupnosti cigaretových automatov v ich pôsobnosti pre neplnoleté osoby a nepodporovanie predaja tabakových výrobkov neplnoletým osobám.

2. Všetky strany zakážu alebo podporujú zákaz bezodplatnej distribúcie tabakových výrobkov na verejnosti, a najmä neplnoletým osobám.

3. Všetky strany vynaložia úsilie na zákaz kusového predaja cigariet alebo predaja v malých baleniach, ktoré zvyšujú finančnú dostupnosť takýchto výrobkov neplnoletým osobám.

4. Strany uznávajú, že na zvýšenie účinnosti opatrení na zabránenie predaja tabakových výrobkov neplnoletým osobám by mali byť tieto opatrenia, ak je to vhodné, uplatňované súbežne s inými ustanoveniami tohto dohovoru.

5. Pri podpise, ratifikácii, prijatí, schválení tohto dohovoru alebo pristúpení k nemu či kedykoľvek potom môže ktorákoľvek strana prostredníctvom záväzného písomného vyhlásenia vyhlásiť svoj záväzok zakázať zavádzanie automatov na predaj tabaku na území podliehajúcim jej právomoci, prípadne zakázať úplne automaty na predaj tabaku. Vyhlásenie podľa tohto článku rozošle depozitár všetkým stranám dohovoru.

6. Všetky strany prijímajú a uplatňujú účinné právne, výkonné a správne alebo iné opatrenia, vrátane sankcií proti predajcom a distribútorom, s cieľom dodržiavania povinností uvedených v odsekoch 1 až 5 tohto článku.

7. Všetky strany prijímajú a uplatňujú príslušné účinné právne, výkonné a správne alebo iné opatrenia na zákaz predaja tabakových výrobkov osobami vo veku nižšom, ako určuje vnútroštátne právo alebo pod 18 rokov.

Článok 17

Poskytovanie podpory ekonomicky perspektívnym alternatívnym činnostiam

Vo vzájomnej spolupráci a v spolupráci s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi medzivládnyimi organizáciami strany podporujú ekonomicky perspektívne alternatívy pre pracovníkov v tabakovom priemysle, pestovateľov tabaku a prípadne individuálnych predajcov.

ČASŤ V: OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Článok 18

Ochrana životného prostredia a zdravia ľudí

Pri plnení svojich povinností vyplývajúcich z tohto dohovoru strany rešpektujú ochranu životného prostredia a zdravia ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu, vo vzťahu k pestovaniu tabaku a výrobe na svojom území.

ČASŤ VI: OTÁZKY, KTORÉ SA TÝKAJÚ ZODPOVEDNOSTI

Článok 19

Zodpovednosť

1. Na účely kontroly tabaku uvážia strany prijatie právnych krokov alebo prípadnej podpory existujúcich zákonov na riešenie otázok trestnej a občianskoprávnej zodpovednosti, vrátane prípadného odškodnenia.
2. Strany navzájom spolupracujú pri výmene informácií prostredníctvom konferencie strán v súlade s článkom 21, vrátane:
 - (a) informácií o zdravotných účinkoch spotreby tabakových výrobkov a expozície tabakovému dymu v súlade s článkom 20.3(a);
 - (b) informácií o zákonodarstve a platných predpisoch, ako aj príslušnej judikatúre.
3. Uvedené strany podľa okolností a podľa vzájomných dohôd, ako aj v rámci vnútroštátnych právnych predpisov, politiky, právnej praxe a príslušných existujúcich dohôd a zmlúv si vzájomne poskytujú pomoc pri právnych konaniach vo vzťahu k občianskoprávnej a trestnej zodpovednosti v súlade s týmto dohovorom.
4. Dohovor sa žiadnym spôsobom nedotkne a neobmedzí právo vzájomného prístupu strán k súdom, ak takéto práva existujú.

5. Konferencia strán môže podľa možnosti v počiatočných štádiách zvážiť podporu strán pri ich právnych a iných činnostiach na ich žiadosť, pri zohľadnení prác, ktoré sa vykonali na príslušných medzinárodných fórach, otázok týkajúcich sa zodpovednosti, vrátane príslušných medzinárodných prístupov k týmto otázkam a príslušných prostriedkov, v súlade s týmto článkom.

ČASŤ VII: VEDECKO-TECHNICKÁ SPOLUPRÁCA A OZNAMOVANIE INFORMÁCIÍ

Článok 20

Výskum, dohľad a výmena informácií

1. Strany sa zaväzujú, že vypracujú a podporia výskum na vnútroštátnej úrovni a budú koordinovať výskumné programy na regionálnej a medzinárodnej úrovni v oblasti kontroly tabaku. S týmto cieľom každá strana:

(a) priamo alebo prostredníctvom príslušných medzinárodných a regionálnych medzivládnych organizácií a iných orgánov iniciuje a spolupracuje na výskume a vedeckom hodnotení a pritom podporuje a stimuluje výskum, ktorý sa zaoberá determinantami a dôsledkami spotreby tabaku a expozície tabakovému dymu, ako aj výskum na identifikáciu alternatívnych plodín;

(b) propaguje a posilňuje, s podporou príslušných medzinárodných a regionálnych medzivládnych organizácií a iných orgánov, vzdelávanie a podporu tým, ktorí sú zapojení do činností kontroly tabaku, vrátane výskumu, uplatňovania a hodnotenia.

2. Strany podľa potreby zriadia programy vnútroštátneho, regionálneho a globálneho dohľadu nad rozsahom, charakteristikami, determinantami a dôsledkami spotreby tabaku a expozície tabakovému dymu. S týmto cieľom strany integrujú programy dohľadu nad tabakom do vnútroštátnych, regionálnych a globálnych programov zdravotného dohľadu tak, aby boli údaje porovnateľné a mohli sa analyzovať na regionálnej či medzinárodnej úrovni.

3. Strany si uvedomujú význam finančnej a technickej pomoci od medzinárodných a regionálnych medzivládnych organizácií a iných orgánov. Všetky strany vynaložia úsilie na:

(a) postupné vybudovanie vnútroštátnych systémov epidemiologického dohľadu nad spotrebou tabaku a príslušných sociálnych, ekonomických a zdravotných indikátorov;

(b) spoluprácu s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi medzivládnymi organizáciami a inými orgánmi, vrátane vládnych a mimovládnych organizácií v oblasti regionálneho a globálneho tabakového dohľadu a výmeny informácií o indikátoroch uvedených v odseku 3 písmeno a) tohto článku;

(c) spoluprácu so Svetovou zdravotníckou organizáciou pri vypracovaní všeobecných smerníc a postupov na definovanie zberu, analýzy a šírenia údajov, ktoré sa týkajú tabakového dohľadu.

4. Strany v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi podporujú a uľahčujú výmenu verejne dostupných vedeckých, technických, sociálno-ekonomických, obchodných a právnych informácií, ako aj informácií, ktoré sa týkajú praktík tabakového priemyslu a pestovania tabaku, ktoré sú relevantné vo vzťahu k tomuto dohovoru, a budú pritom zohľadňovať a zaoberať sa osobitými potrebami strán rozvojových krajín a strán s transformujúcou sa ekonomikou. Všetky strany vynaložia úsilie na:

(a) postupné vybudovanie a udržiavanie aktualizovanej databázy zákonov a predpisov, ktoré sa vzťahujú na kontrolu tabaku a prípadne informácií o ich presadzovaní, ako aj príslušnej judikatúre, a budú spolupracovať na vypracovaní programov regionálnej a globálnej kontroly tabaku;

(b) postupné vybudovanie a udržiavanie aktualizovaných údajov z vnútroštátnych programov dohľadu v súlade s odsekom 3 písmeno a) tohto článku;

(c) spoluprácu s príslušnými medzinárodnými organizáciami pri postupnom budovaní a udržiavaní globálneho systému na pravidelný zber a šírenie informácií o produkcii, výrobe a aktivitách tabakového priemyslu, ktoré majú dosah na dohovor alebo vnútroštátne aktivity v oblasti kontroly tabaku.

5. Strany by mali spolupracovať v regionálnych a medzinárodných medzivládnych organizáciách a finančných a rozvojových inštitúciách, ktorých sú členmi, na podpore a stimulácii zabezpečenia technických a finančných zdrojov pre sekretariát na pomoc stranám rozvíjajúcich sa krajín a stranám s transformujúcou sa ekonomikou pri plnení ich záväzkov v oblasti výskumu, dohľadu a výmeny informácií.

Článok 21

Podávanie hlásení a výmena informácií

1. Všetky strany predkladajú prostredníctvom sekretariátu konferencii strán hlásenia o uplatňovaní tohto dohovoru, ktoré by mali obsahovať:

(a) informácie o právnych, výkonných, správnych a iných opatreniach podniknutých na uplatňovanie dohovoru;

(b) prípadné informácie o všetkých obmedzeniach a prekážkach, s ktorými sa stretli pri uplatňovaní dohovoru a o opatreniach podniknutých na prekonanie týchto prekážok;

(c) prípadné informácie o finančnej a technickej pomoci poskytnutej alebo obdržanej pre činnosti v oblasti kontroly tabaku;

(d) informácie o dohľade a výskume podľa článku 20;

(e) informácie uvedené v článkoch 6.3, 13.2, 13.3, 13.4(d), 15.5 a 19.2.

2. Frekvencia a formát týchto hlásení všetkými stranami sú určené konferenciou strán. Každá strana podá svoje prvé hlásenie do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti dohovoru vo vzťahu k danej strane.

3. Konferencia strán zvaží, podľa článkov 22 a 26, možnosti pomoci stranám rozvíjajúcich sa krajín a stranám s transformujúcou sa ekonomikou na ich žiadosť, pri plnení ich povinností vyplývajúcich z tohto článku.

4. Podávanie hlásení a výmena informácií podľa uvedeného dohovoru podliehajú vnútroštátnemu zákonodarstvu so zreteľom na dôvernosť a súkromie. Strany chránia, na základe vzájomnej dohody, všetky dôverné informácie, ktoré sa vymieňajú.

Článok 22

Spolupráca na poli vedy, techniky a práva a poskytovanie príslušnej expertízy

1. Strany spolupracujú priamo alebo prostredníctvom príslušných medzinárodných orgánov na posilňovaní svojich možností plniť povinnosti vyplývajúce z tohto dohovoru, pričom zohľadňujú potreby strán rozvíjajúcich sa krajín a strán krajín s transformujúcou sa ekonomikou. Táto spolupráca podporuje prenos technickej, vedeckej a právnej expertízy a technológií podľa vzájomnej dohody na vypracovanie a posilnenie vnútroštátnych stratégií, plánov a programov kontroly tabaku, s cieľom, okrem iného:

(a) uľahčiť vypracovanie, prenos a získanie technológií, poznatkov, zručností, kapacít a expertíz týkajúcich sa kontroly tabaku;

(b) zabezpečiť technickú, vedeckú, právnu a inú expertízu na vypracovanie a posilnenie vnútroštátnych stratégií, plánov a programov kontroly tabaku, s cieľom uplatňovať dohovor, okrem iného, prostredníctvom:

(i) vyžiadanej pomoci pri vypracovaní pevných legislatívnych základov a technických programov, vrátane prevencie začatia, podpory zanechania a ochrany pred expozíciou tabakovému dymu;

(ii) prípadnej pomoci pracovníkom v tabakovom priemysle pri vypracovaní vhodného, ekonomicky a právne životaschopného alternatívneho životyia ekonomicky životaschopným spôsobom;

(iii) prípadnej pomoci pestovateľom tabaku pri zmene poľnohospodárskej produkcie smerom k alternatívnym plodinám ekonomicky životaschopným spôsobom;

(c) podporiť príslušné programy prípravy či scitlivenia pre príslušný personál v súlade s článkom 12;

(d) zabezpečiť podľa potreby potrebný materiál, zariadenia a spotrebný materiál, ako aj logistickú podporu pre stratégie, plány a programy kontroly tabaku;

(e) identifikovať metódy kontroly tabaku, vrátane komplexnej liečby závislosti na nikotíne;

(f) podľa potreby podporiť výskum na zvýšenie dostupnosti komplexnej liečby závislosti na nikotíne.

2. Konferencia strán podporuje a uľahčuje prenos technickej, vedeckej a právnej expertízy a technológie s finančnou podporou zabezpečenou v súlade s článkom 26.

ČASŤ VIII: INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE A FINANČNÉ ZDROJE

Článok 23

Konferencia strán

1. Týmto sa zriaďuje konferencia strán. Prvé zasadnutie konferencie zvolá Svetová zdravotnícka organizácia najneskôr rok po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru. Konferencia na svojom prvom zasadnutí určí miesto a čas nasledujúcich pravidelných zasadnutí.

2. Mimoriadne zasadnutia konferencie strán sa konajú tak, ako to konferencia považuje za potrebné, alebo na písomnú žiadosť ktorejkoľvek strany, za predpokladu, že do šiestich mesiacov od termínu oznámenia žiadosti sekretariátom dohovoru túto žiadosť podporí aspoň jedna tretina strán.

3. Konferencia strán prijme jednohlasne na svojom prvom zasadnutí rokovací poriadok.

4. Konferencia strán prijme jednohlasne svoje finančné pravidlá i pravidlá upravujúce financovanie všetkých podporných orgánov, ktoré môže zriadiť, ako aj finančné ustanovenia upravujúce fungovanie sekretariátu. Na každom riadnom zasadnutí prijme rozpočet na finančné obdobie do nasledujúceho riadneho zasadnutia.

5. Konferencia strán pravidelne kontroluje uplatňovanie dohovoru a prijme rozhodnutia potrebné na jeho účinné uplatňovanie, a môže prijať protokoly a zmeny a doplnky k uvedenému dohovoru v súlade s článkami 28, 29 a 33. Na tento účel:

- (a) umožňuje a podporuje výmenu informácií podľa článkov 20 a 21
- (b) podporuje a vedie vypracovanie a pravidelné dopracovanie porovnateľných metodík výskumu a zberu údajov, popri tých, ktoré obsahuje článok 20 a ktoré sú relevantné z hľadiska uplatňovania uvedeného dohovoru;
- (c) podľa potreby podporuje vypracovanie, realizáciu a hodnotenie stratégií, plánov a programov ako aj politiky, zákonodarstva a iných opatrení;
- (d) berie do úvahy hlásenia predložené stranami v súlade s článkom 21 a schvaľuje pravidelné správy o uplatňovaní dohovoru;
- (e) umožňuje a podporuje mobilizáciu finančných zdrojov na uplatňovanie dohovoru v súlade s článkom 26;
- (f) podľa potreby zriaďuje pomocné orgány na dosiahnutie cieľa dohovoru;
- (g) požaduje prípadné služby a spoluprácu príslušných a relevantných organizácií a orgánov systému Spojených národov a iných medzinárodných a regionálnych medzivládnych organizácií a mimovládnych organizácií a orgánov, ako aj informácie od nich, ako prostriedok na posilnenie uplatňovania dohovoru; a
- (h) berie do úvahy ďalšie prípadné akcie na dosiahnutie cieľa dohovoru vo svetle skúseností získaných pri jeho uplatňovaní.

6. Konferencia strán stanoví kritériá účasti pozorovateľov na jej rokovaníach.

Článok 24 *Sekretariát*

1. Konferencia strán určí stály sekretariát a zabezpečí jeho fungovanie. Konferencia strán vynaloží toto úsilie na svojom prvom zasadnutí.
2. Na čas určenia a zriadenia stáleho sekretariátu funkcie sekretariátu zabezpečuje podľa tohto dohovoru Svetová zdravotnícka organizácia.
3. Funkcie sekretariátu sú:

- (a) zabezpečovať zasadnutia konferencie strán a všetkých pomocných orgánov a poskytovanie im služieb podľa ich požiadaviek;
- (b) zasielať hlásenia, ktoré dostane v súlade s dohovorom;
- (c) poskytovať podporu stranám, najmä stranám rozvojových krajín a stranám s transformujúcou sa ekonomikou, na ich žiadosť, pri zostavovaní a oznamovaní informácií požadovaných v súlade s obsahom dohovoru;
- (d) pripravovať správy o svojej činnosti podľa dohovoru pod vedením konferencie strán a predkladať ich konferencii strán;
- (e) pod vedením konferencie strán zabezpečovať potrebnú koordináciu s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi medzivládnyimi organizáciami a inými orgánmi;
- (f) uzatvárať administratívne alebo zmluvné vzťahy pod vedením konferencie strán podľa potrieb efektívneho plnenia svojich funkcií;
- (g) vykonávať iné funkcie sekretariátu konkretizované dohovorom a jeho protokolmi, a všetky ostatné funkcie stanovené konferenciou strán.

Článok 25

Vzťahy medzi konferenciou strán a medzivládnymi organizáciami

Na poskytovanie technickej a finančnej spolupráce zameranej na dosiahnutie cieľa tohto dohovoru môže konferencia strán požadovať spoluprácu príslušných medzinárodných a regionálnych medzivládnych organizácií, vrátane finančných a rozvojových inštitúcií.

Článok 26

Finančné zdroje

1. Strany uznávajú významnú úlohu, ktorú zohrávajú finančné zdroje pri dosahovaní cieľov tohto dohovoru.
2. Všetky strany poskytujú finančnú podporu svojim vnútroštátnym aktivitám zameraným na dosahovanie cieľa dohovoru, v súlade so svojimi vnútroštátnymi plánmi, prioritami a programami.
3. Strany podľa potreby podporujú využívanie dvojstranných, regionálnych, subregionálnych a iných mnohostranných kanálov na zabezpečenie financovania rozvoja a posilnenia viacodvetvových programov komplexnej kontroly tabaku strán rozvojových krajín a strán s transformujúcou sa ekonomikou. V súlade s tým sa zaoberajú ekonomicky životaschopnými alternatívami produkcie tabaku, vrátane diverzifikácie plodín, a podporujú ich v kontexte stratégií udržateľného rozvoja vypracovanými na vnútroštátnej úrovni.

4. Strany zastúpené v príslušných regionálnych a medzinárodných medzivládnych organizáciách a vo finančných a podporných inštitúciách stimulujú tieto subjekty tak, aby poskytovali finančnú pomoc stranám z rozvojových krajín a stranám s transformujúcou sa ekonomikou, a pomáhali im pri plnení ich povinností vyplývajúcich z dohovoru, bez obmedzovania práv týchto organizácií na účasť.

5. Strany sa dohodli, že:

(a) na pomoc stranám pri plnení ich povinností vyplývajúcich z dohovoru by mali zmobilizovať všetky príslušné potenciálne a existujúce zdroje, finančné, technické a iné, súkromné i verejné, ktoré sú k dispozícii pre aktivity v oblasti kontroly tabaku, a mali by sa využiť v prospech všetkých strán, najmä rozvojových krajín a krajín s transformujúcou sa ekonomikou;

(b) sekretariát poskytuje rady stranám z rozvojových krajín a stranám s transformujúcou sa ekonomikou, na základe ich žiadosti, v otázkach dostupných zdrojov financovania na umožnenie uplatňovanie ich povinností vyplývajúcich z dohovoru;

(c) Konferencia strán na svojom prvom zasadnutí prerokuje existujúce a potenciálne zdroje a mechanizmy pomoci na základe štúdie vypracovanej sekretariátom, ako aj ostatné relevantné informácie, a posúdi ich dostatočnosť;

(d) výsledky tohto prerokovania konferencia strán zohľadní pri určení nevyhnutnosti posilniť existujúce mechanizmy alebo zriadiť dobrovoľného globálneho fondu alebo iných vhodných finančných mechanizmov na nasmerovanie ďalších finančných zdrojov podľa potrieb na strany z rozvojových krajín a strany s transformujúcou sa ekonomikou na pomoc pri plnení cieľov dohovoru.

ČASŤ IX: RIEŠENIE SPOROV

Článok 27

Riešenie sporov

1. V prípade vzniku sporu medzi dvomi alebo viacerými stranami týkajúceho sa interpretácie alebo uplatnenia tohto dohovoru sa pokúsia dotknuté strany o vysporiadanie sporu prostredníctvom diplomatických kanálov rokováním alebo inými pokojnými prostriedkami podľa vlastného výberu, vrátane priateľských služieb, sprostredkovania alebo zmierovacieho konania. Ak sa priateľskými službami, sprostredkovaním alebo zmierovacím konaním nepodarí dosiahnuť dohodu, nezbaví to strany sporu zodpovednosti za ďalšie hľadanie jeho riešenia.

2. Pri ratifikácii, prijatí, schválení, formálnom potvrdení alebo pristúpení k dohovoru, alebo kedykoľvek potom, štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie môže dať písomné vyhlásenie depozitárovi, že vo vzťahu k sporom nevyriešeným podľa odseku 1 tohto článku prijíma povinne na tento účel arbitráž v súlade s postupmi, ktoré prijme konsenzom konferencia strán.

3. Ustanovenia tohto článku sa uplatňujú s ohľadom na každý protokol uzatvorený stranami protokolu, ak tento neurčí inak.

ČASŤ X: VÝVOJ DOHOVORU

Článok 28

Zmeny a doplnky k tomuto dohovoru

1. Každá strana môže navrhovať zmeny z doplnky k tomuto dohovoru. Tieto zmeny a doplnky sa prekladajú konferencii strán na uváženie.
2. Zmeny a doplnky k dohovoru prijíma konferencia strán. Sekretariát oznámi stranám text všetkých navrhovaných zmien a doplnkov v lehote najmenej šiestich mesiacov pred zasadnutím, na ktorom sa majú dané zmeny a doplnky prijať. Sekretariát tiež oznámi navrhované zmeny a doplnky signatárom dohody a na dá ich vedomie depozitárovi.
3. Strany vynaložia maximálne úsilie o dosiahnutie jednomyselnej dohody o všetkých zmenách k dohovoru. Ak sa vyčerpá všetko úsilie o dosiahnutie zhody bez dosiahnutia dohody, dané zmeny môžu byť ako posledná možnosť prijaté trojtretinovou väčšinou hlasov prítomných strán, ktoré odovzdajú na zasadnutí svoj hlas. Na účely tohto článku sa stranami prítomnými na zasadnutí a odovzdávajúcimi svoj hlas rozumejú prítomné strany, ktoré odovzdajú súhlasný alebo nesúhlasný hlas. Všetky prijaté zmeny oznámi sekretariát depozitárovi, ktorý ich rozošle všetkým stranám na prijatie.
4. Vyhlásenia o prijatí zmeny vo vzťahu k zmenám a doplnkom sú uložené u depozitára. Zmeny prijaté podľa odseku 3 tohto článku nadobudnú vo vzťahu k stranám, ktoré ich akceptovali, platnosť v deväťdesiaty deň po obdržaní vyhlásenia o prijatí zmeny depozitárom od najmenej dvoch tretín strán dohovoru.
5. Zmeny nadobudnú vo vzťahu k jednotlivým stranám platnosť v deväťdesiaty deň potom, ako daná strana uloží u depozitára svoje vyhlásenie o prijatí zmeny vo vzťahu k daným zmenám a doplnkom.

Článok 29

Prijatie a zmena a doplnky príloh k tomuto dohovoru

1. Prílohy k tomuto dohovoru a ich zmeny a doplnky navrhujú, prijímajú a nadobúdajú platnosť v súlade s postupom stanoveným v článku 28.
2. Prílohy k dohovoru tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť, a pokiaľ nie je výslovne určené inak, odkaz na dohovor súčasne predstavuje odkaz na všetky prílohy k nemu.
3. Prílohy sa obmedzia na zoznamy, formuláre a iné popisné materiály, ktoré sa týkajú procedurálnych, vedeckých, technických alebo správnych záležitostí.

ČASŤ XI: ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 30

Výhrady

Voči tomuto dohovoru nie sú prípustné žiadne výhrady.

Článok 31

Odstúpenie

1. Po dvoch rokoch od dátumu nadobudnutia platnosti vo vzťahu k niektorej zo strán môže táto strana kedykoľvek odstúpiť od dohovoru prostredníctvom písomného oznámenia zaslaného depozitárovi.
2. Takéto odstúpenie nadobudne platnosť po uplynutí jedného roka odo dňa obdržania oznámenia o odstúpení depozitárom, resp. v deň uvedený v oznámení o odstúpení.
3. Na stranu, ktorá odstúpi od dohovoru, sa hľadá ako na stranu, ktorá odstúpila aj od všetkých protokolov, ktorých je účastníkom.

Článok 32

Hlasovacie právo

1. Každá strana dohovoru bude mať jeden hlas, s výnimkou ustanovenia odseku 2 tohto článku.
2. Regionálne organizácie hospodárskej integrácie uplatňujú vo veciach svojich právomocí hlasovacie právo počtom hlasov, ktorý sa rovná počtu ich členských štátov, ktoré sú stranami dohovoru. Takáto organizácia si neuplatní svoje hlasovacie právo v prípade, ak si ktorýkoľvek z jej členských štátov uplatní svoje právo a naopak.

Článok 33

Protokoly

1. Každá strana má právo navrhnúť protokol. Takéto návrhy prerokuje konferencia strán.
2. konferencia strán môže prijať protokoly k tomuto dohovoru. Pri prijímaní takýchto protokolov sa vynaloží maximálne úsilie na dosiahnutie zhody. Ak sa vyčerpá všetko úsilie na dosiahnutie zhody bez dosiahnutia dohody, protokol môže byť ako posledné východisko prijatý dvojtretinovou väčšinou hlasov strán prítomných na zasadnutí, ktoré odovzdajú svoj hlas. Na účely tohto článku sa stranami prítomnými na zasadnutí a odovzdávajúcimi svoj hlas rozumejú prítomné strany, ktoré odovzdajú súhlasný alebo nesúhlasný hlas.
3. Sekretariát oznámi text navrhovaného protokolu stranám najmenej šesť mesiacov pred zasadnutím, na ktorom má byť tento prijatý.
4. Stranami protokolu môžu byť len strany dohovoru.
5. Všetky protokoly dohovoru sú záväzné len pre strany daného protokolu. O veciach, ktoré sa výlučne týkajú niektorého protokolu, môžu rozhodovať len strany daného protokolu.
6. Požiadavky na nadobudnutie platnosti protokolu určí tento nástroj.

Článok 34

Podpis

Tento dohovor je otvorený na podpis všetkými členmi Svetovej zdravotníckej organizácie a všetkými štátmi, ktoré nie sú členmi Svetovej zdravotníckej organizácie, ale sú členmi Organizácie spojených národov, ako aj regionálnymi organizáciami hospodárskej integrácie pri sídle Svetovej zdravotníckej organizácie v Ženeve od 16. júna 2003 do 22. júna 2003 a po tomto termíne v sídle Organizácie spojených národov v New Yorku od 30. júna 2003 do 29. júna 2004.

Článok 35

Ratifikácia, prijatie, schválenie, formálne potvrdenie alebo pristúpenie

1. Tento dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu, schváleniu alebo pristúpeniu zo strany štátov a formálnemu potvrdeniu alebo pristúpeniu zo strany regionálnych organizácií hospodárskej integrácie. Je otvorený na pristúpenie odo dňa po dátume uzatvorenia dohovoru pre podpis. Vyhlásenia o ratifikácii, prijatí zmeny, schválení a vyhlásenia o formálnom potvrdení alebo pristúpení sú uložené u depozitára.
2. Každá regionálna organizácia hospodárskej integrácie, ktorá sa stane stranou dohovoru bez toho, aby niektorý z jej členských štátov bol stranou, bude viazaná všetkými povinnosťami vyplývajúcimi z Dohovoru. V prípade organizácií, ktorých jeden alebo viacero členských štátov je stranou dohovoru, organizácia a jej členské štáty rozhodnú o svojich príslušných povinnostiach pri plnení svojich povinností vyplývajúcich z dohovoru. V takýchto prípadoch nemá organizácia a jej členské štáty právo uplatňovať súčasne si svoje práva vyplývajúce z dohovoru.

3. Regionálne organizácie hospodárskej integrácie vo svojich vyhláseniach, ktoré sa týkajú formálneho potvrdenia alebo vo svojich vyhláseniach o pristúpení vyhlásia rozsah svojich kompetencií s ohľadom na otázky upravené dohovorom. Tieto organizácie tiež informujú Depozitára, ktorý ďalej informuje strany, o všetkých podstatných úpravách v rozsahu ich právomocí.

Článok 36

Nadobudnutie platnosti

1. Tento dohovor nadobúda platnosť v deväťdesiaty deň po dátume uloženia štyridsiatej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení, oficiálnom potvrdení alebo prístupe u depozitára.

2. Vo vzťahu ku každému štátu, ktorý ratifikuje, prijme, schváli alebo pristúpi k dohovoru potom, keď sú splnené podmienky nadobudnutia platnosti dohovoru stanovené v odseku 1 tohto článku, nadobudne dohovor platnosť v deväťdesiaty deň po dátume uloženia jeho ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe.

3. Vo vzťahu k regionálnej organizácii hospodárskej integrácie, ktorá uložila svoje vyhlásenie o formálnom potvrdení alebo vyhlásenie o pristúpení potom, keď boli splnené podmienky nadobudnutia platnosti stanovené v odseku 1 tohto článku, nadobudne dohovor platnosť v deväťdesiaty deň po dátume uloženia jej vyhlásenia o formálnom potvrdení alebo pristúpení.

4. Na účely tohto článku sa každé vyhlásenie uložené regionálnou organizáciou hospodárskej integrácie pripočítavať k vyhláseniam uloženým členskými štátmi danej organizácie.

Článok 37

Depozitár

Depozitárom tohto dohovoru a jeho zmien a doplnkov a protokolov a dodatkov prijatých v súlade s článkami 28, 29 a 33, je generálny tajomník Organizácie spojených národov.

Článok 38

Autentické texty

Originál tohto dohovoru, ktorého znenia v arabskom, čínskom, anglickom, francúzskom, ruskom a španielskom jazyku sú rovnako záväzné, je uložený u generálneho tajomníka Organizácie spojených národov.

NA DÔKAZ TOHO zástupcovia riadne poverení na tento účel, podpísali tento dohovor.

V ŽENEVE dvadsiatehoprvého mája dvetisíctri.